

Koduaias kasvav kaer on ilus ja kobestab-parandab samas ka mulda.

Eesti Taimikasvatuse Instituudi teaduri ja sordiaretaja Ilme Tupitsa ning teeneka agronoomi Heino Härmi arvates on põllumehe looduslikuks mullapuhastajaks külvi-kordades ikka peetud nii rukist kui kaera.

Mõlema tugevad juurevõrgustikud on head mulla kobestajad ja toitainete tarbijad, nii et andmine ja saamine on tihedasti läbi põimunud.

Kalendrisse vaadates peaks rukkikülvi kohe ette võtma, mitte küll tormates, aga venitada ka enam ei maksa. Tavakohaselt peaks rukkiseemne mulda saama 20. augustist 10. septembrini.

Kust rukki esmakasvatajast aiapidaja seemet saaks? Väikeste koguste soovijad võiksid pöörduda lähima talupoe või otse teraviljakasvatajate poole.

Kaer ravib samuti mulda

Kaerapeenraid pole seni meie koduaedades silma jäänud. Et selle teraviljakultuuri hõredad pöörised ulatuvad vaid keskmiselt meetri kõrgusele ning rippuvad viljapead aiaturgast palju kaugemale ei paista,

pole kaer jõudnud aiapidajaid veel oma usku pöörata.

Selle kultuuri eelseid teavad aga agronoomid hästi, sest ka kaeral on omadus fütosanitaarse eelviljana vähendada mullas haigus-tekijaid.

Taimikasvatuse instituudi teaduri Luule Tartlani sõnul eristab kaera koos rukkiga teistest teraviljadest just vastupidavus juuremädanikule.

Kui aiapidaja ei hooli rukki ega kaera teradest ning himustab vaid peadest-kõrtest saadavat huumust, tuleb viljad piimküpsuse faasis lihtsalt mulla sisse kaevata. Siis jääb aga kaunis vaatepilt voogavast põllupeenrast lihtsalt nägemata.

Kaera kodumaaks peetakse Lähis-Ida, Euroopasse toodi ta nisu- ja odrakoormate sees ligi 3500 aastat tagasi.

Kaera võib pidada nii ühe- kui kaheaastaseks kultuurtaimeks, vastavalt kliimaoludele külvatakse teda nii sügisel kui kevadel. Seal, kus on kuumad suved ja soojad talved, pannakse kaer maha sügisel ning koristatakse suvel.

Meil on kaera külviaeg ikka traditsiooniliselt kevadel. Kuigi kaer

on vähenõudlik kultuur, ei tunne ta end hästi kuival liiv- ja rähkmullal. Jahedad vihmased suved on talle aga eriti meeltnööda.

Rukki- ja kaerausku

Maaailmas kaerakasvatust küll väheneb, kuid kaeramootorite vähenemise tõttu ei tohiks alahinnata kaerast tehtud toodete tähtsust inimese tervisele. Soomlased on sellest ammu aru saanud ja hoiavad kaerapõldude pindala edetabelis Austraalia järel auväärset kuendat kohta.

Kaerajahu, helbed, kliid, maitsvad müsliid ja küpsised sisaldavad aminohappeid ja proteiini, vähendades organismi ladestunud halba kolesterooli ja riski südamehaiguste le.

Pole siis midagi imestada, kui nii mõnigi meist peagi omale rukki- või kaerapeenrad rajab, veski üles paneb ja kodus maitsvat leiba ning kaerajahutoite valmistab. Samas on rukki- ja kaerataimed oma tugevate juurtega peenral ka mulla ära harinud.